

Šeimai skirtas laikas

Raginkite savo vaiką apmąstyti, kokią įtaką jo veiksmai daro kitiems namiškiams. Mokytis pagarbiai elgtis su kitas šeimos nariais – pagirtinas tikslas. Jūs, kaip tėvai, privalote apie tai kalbėti ir patys rodyti kultūringo elgesio pavyzdį. Vaikai puikiai sugeba pamėgdžioti, taigi seks jūsų pėdomis, tačiau ir jūs privalote elgtis nuosekliai bei įdėti pastangų! Visgi atlygis už tai bus džiugi ir maloni atmosfera namuose, o savo šeimoje kultūringai besielgiantis vaikas taip elgsis ir kitur.

VASARIO 14 D.

Kai mama ir tėtis grįžta namo

Jums grįžus iš kelionės ar tiesiog vakare parėjus iš darbo, vaikas turėtų parodyti dėmesį mandagiai pasisveikindamas. Kiekvienam žmogui svarbu, kaip jis sutinkamas, kai įžengia pro savo namų duris. Vaikai nenori, kad juos bartumėte, kritikuotumėte arba pavestumėte atlikti kokius nors darbus vos jiems grįžus iš mokyklos. Skirkite šiek tiek laiko pailsėti ir „įsijausti“ į namų aplinką. Jie tikisi, kad jūs nuoširdžiai pasisveikinsite ir ramiai pasidomėsite, kas įvyko per dieną.

Kita vertus, vaikai taip pat turi suprasti, kad ir jūs, įžengę pro duris, tikėtės mandagaus elgesio. Paašškinkite, kad mandagus elgesys su tėvais reiškia:

- maloniai su jumis pasisveikinti: „Labas, mamyte. Kaip praėjo diena?“
- blogas žinias pranešti tik po to, kai jūs šiek tiek pailsėsite;
- jums grįžus iš kelionės nekaulyti dovanų;
- atsižvelgti į tai, ką jūs mėgstate ir ko ne. Pavyzdžiui, neturėtumėte rasti besimėtančių laikraščių ar netvarkingai padėtų atplėštų laiškų.

VASARIO 15 D.

Giminystės ryšiai

Giminystės ryšiais daugiausia domisi suaugusieji, vaikams juos apibrėžti neatrodo svarbu. Galbūt taip yra todėl, kad tik suaugę suprantame, kiek daug gali reikšti geri santykiai su giminaičiais. Toliau pateikiame kelias giminystės ryšius apibrėžiančias sąvokas, kurias jūsų vaikas turėtų žinoti ir tinkamai pritaikyti savo šeimos nariams:

- tetos ir dėdės – vaiko tėvų broliai ir seserys;
- seneliai – vaiko tėvų tėvai;
- proseneliai – senelių tėvai;
- pusbroLIAi ir pusseserės – dėdžių ir tetų vaikai;
- antros eilės pusbroLIAi ir pusseserės – vaiko tėvų pusbroLIAi ir pusseserių vaikai;
- antros eilės sūnėnai arba dukterėčios – vaiko pusbroLIAi ir pusseserių vaikai;
- trečios eilės sūnėnai arba dukterėčios – vaiko antros eilės pusbroLIAi ir pusseserių vaikai;
- įbrolis (įseserė) – vaiko patėvio ar pamotės vaikai, kurių jis ar ji susilaukė prieš susituokdamas su vaiko mama ar tėčiu. Įbrolis ar įseserė nėra vieno iš vaiko tėvų vaikai;
- netikras brolis (netikra sesuo) – vieno iš vaiko tėvų ir patėvio arba pamotės vaikas.

Užduotis

Padėkite sūnui ar dukrai pavaizduoti ryšius tarp kartų. Sudarykite genealoginį medį ir įrašykite jums žinomus giminaičių vardus. Jeigu vaikui tai įdomu, kartu su juo labiau pasigilinkite į savo giminės istoriją.

VASARIO 16 D.

Kaip elgtis su pamote, patėviu, įseserėmis ir įbroLIAis

Pagarbą savo patėviui arba pamotei vaikai gali parodyti keliais būdais. Jeigu jie mandagiai elgiasi su patėviu arba pamote, tai nereiškia, kad mažiau myli savo tėvus. Žmonių elgesys namie formuoja santykius su kitais ir už jų sienų. Tai taip pat lemia, ar jūsų namuose bus malonu lankytis. Keli dalykai, kuriuos gali padaryti jūsų vaikas:

- pripažinti patėvio ar pamotės egzistavimą. Tuomet atmosfera taps kur kas malonesnė negu tuo atveju, jeigu vaikas elgtųsi taip, tarsi patėvis ar pamotė neegzistuotų;
- kreiptis į patėvį arba pamotę jo arba jos pasirinktu vardu. Vargu ar tinkama kreiptis į juos „mama“ ar „tėti“, verčiau reiktų jų paklausti, kaip kreiptis – vardu ar mažybiniu vardu?
- švęsti patėvio ar pamotės gimtadienius ir kitas asmenines šventes. Taip pat būtų mandagu juos atsiminti Tėvo arba Motinos dienos proga;
- pasidalyti nemaloniais jausmais. Tai padės kitiems šeimos nariams suprasti, kad jie nėra atsakingi už blogą vaiko nuotaiką;
- stengtis nelyginti dviejų šeimų ir vengti apie patėvį ar pamotę kalbėti nepalankiai.

Vaikams gali būti sunku susitaikyti, kad jų šeimos dabar susimaišiusios, todėl reiktų stengtis elgtis kuo mandagiai, supratingiau ir kuo daugiau bendrauti. Geriausias būdas, padėsiantis atrasti bendrą kalbą su įbroLIAis ar įseserėmis, – praktiškai taikyti auksinę taisyklę: vaikas turėtų pagalvoti, kaip norėtų, kad su juo elgtųsi, ir stengtis taip elgtis su savo

patėvio ar pamotės vaikais. Greit jis supras, kad kitiems parodyta pagarba su kaupu grįžta jam pačiam. Darna įmanoma tik tada, kai kiekvienas šeimos narys asmeniškai įsipareigoja prie jos prisidėti. Tai gali būti ne taip paprasta, taigi labai svarbu gebėti rasti kompromisą ir nusileisti vienas kitam.

Jūsų vaikas turėtų:

- pamėginti priimti faktą, kad jo šeima pasikeitė;
- bendrauti su savo įbroliais ir įseserėmis, dalytis tuo, kas vyksta jo gyvenime, ir domėtis jais;
- išsakyti savo pageidavimus ir būti pasiruošęs išklaudyti, ko nori jie. Pakalbėkite apie šeimos įpročius ir kaip rasti kompromisą dėl to, kada eiti miegoti, praustis ir žiūrėti televizorių;
- atminti, kad jis yra vertingas ir unikaliais talentais apdovanotas asmuo;
- pasistengti su įbroliais ir įseserėmis elgtis taip pat mandagiai, kaip vienas su kitu turėtų elgtis broliai ir seserys: pasibelsti į miegamojo duris, paprašyti leidimo prieš įeinant arba ką nors skolinantis, kalbėti maloniu balsu...

Vaikas neturėtų:

- užsidaryti savo kambaryje, o įbrolius ir įseseres palikti už durų;
- elgtis taip, tarsi jų draugai neegzistuotų;
- elgtis taip, tarsi neegzistuotų įbroliai ir įseserės.

VASARIO 17 D.

Jeigu jūsų vaikas turi auklę

Dauguma tėvų norėtų turėti kelias aukles, kurioms galėtų patikėti savo vaikų priežiūrą, kai nori kur nors išeiti. Tinkamiausi būdai kurti gerus santykius su aukle – mokėti jai gerą atlyginimą, aiškiai išdėstyti savo lūkesčius, kaip ji turėtų elgtis su vaikais, kai jūs išeisite, ir padėti šioms būti geranoriškiems auklės atžvilgiu.

Su mažyliu pasikalbėkite, kokio elgesio iš jo tikėtės, kai jūsų nebus namie, ir apdovankite, jeigu auklė vėliau apie jį gerai atsilieps. Vaikas turėtų žinoti, kad:

- tos pačios namų taisyklės galioja neatsižvelgiant į tai, ar jūs esate namie. T. y. vaikai neturėtų valgyti prie televizoriaus, žaisti mamos darbo kambaryje, šokinėti ant baldų ir privalo eiti miegoti 9 valandą;
- informacija apie šeimą yra privati – mažylis neturėtų pasakoti auklei, kad vyresnioji sesuo buvo nubausta, nes sudaužė kokį nors namų apyvokos daiktą, arba kad tėčiui niekaip nepavyksta mesti rūkyti;
- su aukle būtina elgtis pagarbiai. Vaikas turi pasidėti į vietą savo žaislus, leisti auklei užsiimti su jo broliais ar seserimis, parodyti, kur kas padėta, maloniai kalbėti su ja ir klausyti nurodymų.

Užduotis

Auklei gali praversti jūsų namuose taikomų taisyklių sąrašas. Tai padės geriau suprasti, kas jums priimtina, o kas ne. Šį sąrašą peržiūrėkite drauge su vaiku.

VASARIO 18 D.

Kai draugai labiau domisi vaiko broliais ar seserimis

Jūsų vaikams sulaukus paauglystės, į svečius užsukę draugai gali sukelti naujų problemų, pavyzdžiui, į jūsų namus dukros draugė gali ateiti tik vildamasi pasimatyti su vyresniu jos broliu. O galbūt jai labai patinka vienas brolio draugų ir ji gali paprašyti draugės pasiūlyti broliui jį pakviesti tuo metu, kai pati pas jus svečiuosis.

Akivaizdu, kad tokios draugės manieros nėra geros, tačiau šiuo atveju svarbiausia padėti savo atžalai. Pavyzdžiui, viena šeima vaikų patiriamą spaudimą palengvino įvedusi tokią taisyklę: jeigu dukra kviečiasi draugę nakvoti, sūnus draugo kviestis negali. Vaikai tiesiog pasakė draugams šitą taisyklę ir buvo patenkinti, kad savo dėmesio nereikia dalyti tarp brolių ir seserų bei jų draugų. Jūsų vaikas gali norėti draugą ar draugę į svečius pakviesti tuomet, kai brolio ar sesers nėra namie.

Paaugliams broliams ir seserims kartais pasiūlykite pasikviesti po keletą savo draugų ir tegul jie kartu leidžia laiką. Tikriausiai visiems bus smagu.

VASARIO 19 D.

Jeigu draugai nenori būti su vaiko broliais ir seserimis

Kviesdamasis draugą į svečius jūsų vaikas tikriausiai tikisi šiek tiek laiko netrukdomai praleisti su juo, tačiau broliai ir seserys ne visada atsižvelgia į šį norą. Mažoji sesutė gali šmirinėti aplinkui, prašydama ir ją įtraukti į bendrą veiklą.

Jūsų dukra ne tik turi teisę asmeniškai leisti laiką su savo drauge, tačiau ji pasielsgs mandagiai, jeigu pasistengs, kad viešnage šiai būtų kuo smagesnė. Kaip ir vyresni jūsų vaikai, viešnia tikriausiai nenorės pernelyg daug dėmesio skirti mažesniems jūsų dukros broliams ir seserims.

Jeigu norite, kad jaunėlei irgi būtų smagu, tuo pačiu metu pakvieskite jos draugę arba sugalvokite veiklos, kuriai mažoji skirs visą dėmesį. Stengtis atsikovoti tą ypatingą laiką, kurį brolis ar sesuo leidžia su savo bičiuliu, taip pat nepagarbu, kaip ir neatsiklausus imti jų daiktus. Išmokykite vaiką gerbti kitų šeimos narių privatumą – tai sumažins įtampą tarp brolių ir seserų.

PATARIMAS

Kartkartėmis paraginkite vyresniąją seserį užsiimti kokia nors veikla tik dviese su jaunėle. Galbūt vyresnioji tiesiog nusives sesutę į prekybos centrą arba su ja pažais, bet tai padės mažylei suprasti, kad sesė ją myli.

VASARIO 20 D.

Bauginimas

Keičiasi kartos, tačiau tradicija vidurnaktį prie laužo pasakoti istorijas apie vaiduoklius ir toliau sėkmingai gyvuoja. Nors klausantis tokių pasakojimų šiurpsta oda, dažnai jie baigiasi netikėtai ir visiškai nebaisiai.

Vaikai mėgsta pasakoti tokias istorijas tada, kai jaučiasi saugūs. Visgi šiurpius atsitikimus galima pasakoti tik tuomet, kai grupėje nėra vaikų, kurie iš tiesų bijo. Įtampą mažina pabaigoje nuskambantis juokas arba spieginimas.

Tokie pasakojimai – įdomi pramoga, tačiau yra ir kitų bauginimo būdų, kurių vaikai turėtų vengti. Filmuose tai vadinama siaubo scenomis, t. y. kai įvyksta koks nors netikėtas gąsdinantis dalykas. Namie tai gali būti scena, kai vyresnysis brolis laukia sesutės po rūsio laiptais, žinodamas, kad ji nusileis žaisti. Mergaitei einant pro šalį jis iššoka riaumodamas ir ją išgąsdina.

Nors tokia „siaubo scena“ vyresniajam broliui atrodytų juokinga, ji gali labai sukristi jaunesniąją seserį. Vėliau kiekvieną kartą leisdamasi rūsio laiptais ji bijos.

Bauginti kitą asmenį – tai patikimas būdas atkreipti jo dėmesį, tačiau toli gražu nėra kultūringas elgesys. Priminkite vaikui, kad pasakoti istorijas apie vaiduoklius galima, tačiau paraginkite niekada iš tiesų nebauginti žmonių.

VASARIO 21 D.

Durų trankymas

Durimis galima trenkti sąmoningai arba tiesiog dėl neatsargumo. Jeigu vaikas įpykęs ir nenori situacijos spręsti žodžiais, jis gali išeiti trenkdamas durimis.

Mokykite jį, kad durų trankymas nėra priimtinas būdas spręsti konfliktus. Nors pasitraukti susidariusiems įtemptai situacijai gali būti išmintinga (jeigu planuojama pakalbėti apie tai vėliau, kai aistros atlėgs), tačiau trenkti durimis negalima. Trankomų durų garsas labai stiprus ir toks pat agresyvus, kaip riksmas arba keiksmas. Paprasčiau tariant, tai neturėtų būti leidžiama.

Kartais vaikai tranko duris tiesiog nesusimąstydami, kaip garsus trenksmas skamba kitiems. Pamokykite jį atsargiai uždaryti duris ir paaiškinkite, kad tai padės namie puoselėti ramybę.

VASARIO 22 D.

Televizija

Jei pasikvietėte svečių, jiems atvykus išjunkite televizorių. Svečiai neturėtų varžytis su televizoriumi dėl dėmesio. Foninis triukšmas gali blaškyti net ir tuomet, jei jūsų vaikas nežiūri programos. Net jeigu namie televizorius veikia didžiąją laiko dalį, atminkite, kad daugelis žmonių labiau mėgsta ramią aplinką, ypač valgydami.

Jeigu svečias netikėtai apsilanko tuo metu, kai transliuojama jūsų vaiko mėgstama programa, televizoriaus išjungti nebūtina. Paraginkite sūnų ar dukrą pakviesti draugą kartu pažiūrėti likusią programos dalį, arba galima programą įrašyti ir baigti žiūrėti po to, kai svečias išeis.

Jeigu žiūrint mėgstamą programą pas jus apsilanko svečias, vaikas turėtų pasisveikinti ir toliau žiūrėti televizorių, kol jūs su svečiu bendrausite kitame kambaryje. Tiesa, garsą reikėtų sumažinti taip, kad girdėtų tik jis.

Kartais planuojant tam tikras progas atsižvelgiama į televizijos programą, pavyzdžiui, aukščiausios lygos rungtynes, olimpiadą ar mėgstamą filmą. Tokiu atveju visi kambaryje esantys asmenys turi sutelkti dėmesį į programą. Vaikas pirmiausia turėtų įsitikinti, ar visi svečiai patogiai įsitaisė, o ne užimti geriausią vietą. Kai kuriems svečiams galima ant grindų padėti pagalvėlių, kad visi gerai matytų televizorių.

Jei jūsų atžala pernelyg nesižavi sportu, neturėtų žaisti kambaryje, kuriame kiti žiūri krepšinio rungtynes. Per televizorių žiūrėdamas filmą ar vaizdo įrašą vaikas turėtų laikytis tokių pat taisyklių, kaip ir kino teatre – nekalbėti, neklausinėti ir nepasakoti, kas bus toliau.

Užduotis

Pasiūlykite vaikui su draugais įrašyti savo „televizijos programą“. Parūpinkite jiems kostiumų, rekvizito, vaizdo kamerą ir padėkite sukurti scenarijų. Nufilmuotą laidą peržiūrėkite drauge, o geriausias vietas vaikas tegul užleidžia savo bičiuliams.

VASARIO 23 D.

Šeimos kompiuteris

Kai kuriose šeimose kiekvienas asmuo turi atskirą kompiuterį, bet dažniausiai visa šeima naudojasi tuo pačiu. Šeimos nariams gali tekti pasiskirstyti darbo su kompiuteriu laiką ir laukti eilėje, kada galės parengti projektą mokyklai.

Jūsų vaikas neerzins kitų, jei prisimins, kad jam nuėjus nuo kompiuterio prie jo sės kas nors kitas. Stalą jis turėtų palikti švaresnį negu rado, t. y. surinkti gėrimų skardines, traškučių maišelius ar saldainių popierėlius. Niekas nenori tvarkyti šiukšlyno prieš pradėdamas dirbti kompiuteriu. Tiesą sakant, dirbdami su kompiuteriu vaikai apskritai neturėtų valgyti ir gerti. Taip pat niekas nenori spausdinti ištepiais klavišais, o ant klaviatūros išsiliejus gėrimui neišvengiamai kils problemų.

Vaikas turėtų gerbti kitų asmenų privatumą. Jeigu neatsiklausus negalima įeiti į brolio ar sesers kambarį, kodėl turėtų būti normalu landžioti po brolio kompiuterio failus?

Kompiuterį, kuriuo naudojasi sūnus ar dukra, laikykite svetainėje – taip jie turės mažiau galimybių lankytis draudžiamuose tinklalapiuose arba ilgam atsiriboti nuo kitų šeimos narių.

VASARIO 24 D.

Kortų ir stalo žaidimai

Vaikai lošia kortomis, jeigu tenka ilgai keliauti autobusu, o stalo žaidimus gali žaisti svetainėje su draugais. Sūnus ar dukra bus mielai kviečiami pažaisti kartu, jeigu žaisdami laikysis taisyklių. (Jeigu vaikas kokios nors taisyklės nežino, turėtų paklausti.) Žaidžiant seną žaidimą su nauja vaikų grupe verta įsitikinti, ar bus laikomasi taisyklių. Kartais žmonės jas pakeičia, taigi atžala neturėtų reikalauti, kad visi žaistų būtent jam įprastu būdu. Žinoma, kartais gerai draugiškai aptarti skirtingų taisyklių privalumus. Žaisti būna dar smagiau, kai visi į žaidimą žvelgia taip pat rimtai (arba nerimtai). Vaikas neturėtų laidyti juokelių ar pasakoti anekdotų, jeigu kiti žaidėjai stengiasi įsiminti kortas. Kita vertus, jei visi šnekučiuojasi, rodo grimasas ir žaidžia aistringai, jūsų sūnus ar dukra irgi neturėtų elgtis kitaip.

Kartais žaidėjų būna per daug. Tada namų šeimininkas turėtų savanoriškai praleisti pirmąjį žaidimą.

Vaikui taip pat vertėtų prisipažinti, jeigu kokio nors žaidimo anksčiau nėra žaidęs. Tokiu atveju jis turėtų stebėti žaidimą, kol įsitikins, kad pajėgs žaisti netrukdydamas ir neerzindamas komandos draugų. Svarbiausia, kad jis elgtųsi kaip geras sportininkas.

VASARIO 25 D.

Knygos

Niekam nemalonu iš bibliotekos pasiskolintoje knygoje aptikti keverzonių. Vaikai nuo mažų dienų turėtų suprasti, kad knygos – tai ne žaislai ir ne spalvinimo knygelės.

Supažindindami sūnų ar dukrą su knygomis mokykite jas tausoti. Jei vaikas meta knygą ant grindų, pakelkite ją ir švelniai pasakykite: „Mes su knygomis taip nesielgiame.“ Neleiskite jam rašinėti knygoje, imti nešvariais pirštais, lankstyti ar plėšyti puslapių. Vaikui skirtoje knygoje galite pažymėti vardą ir datą, kada ji buvo įsigyta.

Jeigu norite įrašyti palinkėjimą dovanojamoje knygoje, tam panaudokite leidinio pabaigoje esantį tuščią lapą. Titulinis puslapis skirtas autoriaus autografui.

Vieni suaugusieji niekuomet nerašo knygoje pastabų, o kitiems patinka peržiūrėti anksčiau įrašytus komentarus. Vieni mėgsta skirtukus, o kiti pasižymėdami, kur skaitė, tiesiog užlenkia puslapio kampelį. Suaugusieji gali elgtis kiek laisviau, nes patys perka ir keičia knygas. Vaikai tokios prabangos neturi, tačiau, būdami imlūs, gali nuspręsti su knygomis elgtis taip, kaip jų tėvai. Raginkite atžalas visuomet gerbti knygą, ypač jeigu ji priklauso kam nors kitam.

Užduotis

Svetainėje padėkite krepšelį knygoms, pasiskolintoms iš draugų arba iš bibliotekos. Taip bus paprasčiau susigaudyti, kokios jums nepriklauso.

VASARIO 26 D.

Kišenpinigiai

Kišenpinigiai gali būti naudingi norint vaiką išmokyti atsakingai tvarkyti pinigus. Be to, tai leis jūsų atžaloms patiems vykdyti savo socialinius įsipareigojimus.

Kišenpinigiai turėtų būti vertinami kaip svarbi gyvenimiška patirtis, o ne atlygis už darbą. Gerai išauklėtas vaikas pavestus buitines darbus atlieka nesitikėdamas atlygio ir nesiškųdamas – jis paprasčiausiai stengiasi padėti tvarkyti namų ūkį.

Jeigu reguliariai duodate vaikui kad ir nedidelę sumą pinigų, jis turėtų pataupyti, kad galėtų nusipirkti norimą daiktą. Taip jis supras atidėto pasitenkinimo principą, kuri paprastai suvokia tik suaugusieji, ir pamatys, kad kur kas lengviau išleisti pinigus, kurių neturi, negu tuos, kuriuos sutaupė. Kitaip tariant, kur kas paprasčiau paprašyti mamos ką nors nupirkti, negu tvirtai nuspręsti įsigyti daiktą tik po to, kai sutaupysite pakankamai kišenpinigių.

Smulkūs pinigai padeda vaikams išmokti aukoti labdarai. Aiškinkite, kodėl verta aukoti, pasirinkdami organizaciją, kuri jūsų požiūriu atrodo atliekanti kilnų darbą.

Užduotis

Parūpinkite vaikui nedidelį apskaitos žurnalą ir kartu stebėkite, kaip jis leidžia kišenpinigius. Iš pradžių padėkite registruoti pajamas ir išlaidas, o vėliau tegul įrašus jis tvarko pats. Galite priminti apie apskaitos svarbą, tačiau gerbkite jo privatumą ir neikiškite nosies į apskaitos žurnalą.

VASARIO 27 D.

Kai vaikas namie lieka vienas

Daugumai maždaug dešimties ar vienuolikos metų vaikų patinka nepriklausomybės jausmas, kurį jie patiria būdami vieni namie. Nereikėtų jų palikti vienu ilgam, bet valanda tikrai ne per ilgas laikas, ypač jeigu jie žino, kada grįšite namo. Kartu aptarkite svarbiausias taisykles, kad jie galėtų jaustis saugiai ir žinotų, ko tikėtis tuo metu, kai jūsų nėra namie. (Taip pat atsižvelkite į vietinius teisės aktus: kai kuriose šalyse įstatymai draudžia palikti vaikus vienus, jeigu jie jaunesni negu vienuolikos metų, be to, šis mažiausias amžius gali skirtis.) Su vaiku turėtumėte aptarti keletą dalykų:

1. Paprašykite jo duris visuomet laikyti užrakintas.
2. Kam nors paskambinus į duris vaikas neturėtų nieko atsakyti, nebent matytų, kad skambina pažįstamas asmuo. Taip pat nereikėtų įsileisti į namus jokio svetimo žmogaus, net jei šis sakosi esąs remontininkas.
3. Iš namų sūnus ar dukra gali išeiti tik tada, jeigu jūs leisite.
4. Duokite vaikui sąrašą telefono numerių, kuriais galėtų paskambinti, jeigu jausis išsigandęs.
5. Pasiūlykite įvairios veiklos, kuria galėtų užsiimti, kol jūsų nebus namie.

VASARIO 28 D.

Malonios buities smulkmenos

Niujorko meras sugalvojo, kaip padaryti miestą gražesnę. Jis paprašė gyventojus pasirūpinti smulkmenomis. Taksistams buvo išdalyti oro gaivikliai. Žmonės paraginti padėti tvarkyti gatves. Meras tikėjo, kad daug malonių smulkmenų gali virsti kuo nors didesniu ir niujorkiečiai gerai jausis šiame mieste.

Malonios buities smulkmenos taip pat duoda daug gero. Toliau pateikiame nedidelių darbelių sąrašą, kurį turėtumėte aptarti su savo atžala. Šios smulkmenos gali ypač praversti visai šeimai:

- Pavalgęs lėkštę padėk į indaplovę.
- Ryte išropojęs iš lovos ją pasiklok.
- Nusišluostęs tuoj pat pakabink rankšluostį.
- Peržvelgęs tvarkingai sulankstykn laikraštį.
- Uždėk ant laikiklio naują tualetinio popieriaus ritinėlį ir išmesk senojo tūbelę.
- Nešvarius drabužius dėk į skalbinių krepšį.
- Paltą pasikabink tuoj pat įėjęs į patalpą.
- Išmesk saldinių popierėlius ir užkandžių pakuotes.
- Prieškambaryje šalia kitų šeimos narių batų tvarkingai išrikiuok savuosius.
- Pakeisk perdegusią lemputę.
- Padėkok už vakarienę arba už kvietimą į rungtynes.
- Šerk šeimos augintinį ir vesk jį pasivaikščioti.
- Išsivalęs dantis padėk dantų šepetėlį į tinkamą indą.
- Išmesk tuščias maisto dėžutes, užuot padėjęs jas atgal į lentyną ar į šaldytuvą.
- Paimk paštą arba atnešk laikraštį.
- Susirink žaislus ir padėk į vietą.
- Televizoriaus nuotolinio valdymo pultelį arba nešiojamąjį telefoną padėk į jiems skirtą vietą.
- Tuščią gazuoto gėrimo skardinę išmesk į šiukšlių dėžę.
- Išlipdamas iš automobilio pasiimk žaislus, knygas ar maisto pakuotes.
- Tuailete nuleisk vandenį.

Užduotis

Kad būtų lengviau išrūšiuoti baltas kojines, poros viduje nupieškite šypsėnelę. Kiekvienam šeimos nariui priskirkite atitinkamos spalvos šypsėnelės.

KOVO 1 D.

Ar galėčiau paprašyti jūsų dėmesio?

Būdamas su kitais asmenimis vaikas turėtų visą dėmesį skirti jiems, o ne pasinerti į kitą pasaulį. Tai tinka prie stalo, bendraujant, keliaujant su kitais, būnant bažnyčioje ar renginyje. Jeigu jūsų sūnus ar dukra nori vienatvės, tegul ramiai praleidžia dieną namie, o ne prisijungia prie grupės paplūdimyje ir vengia pokalbių ar nugrimzta į save ir visa galva pasineria į knygą.

Gražu rodyti dėmesį kitam asmeniui. Vieniems patinka vienatvė, o kiti mėgsta būti su žmonėmis, tačiau yra nepastovūs. Jie kaip drugeliai plasnoja nuo vienos grupės prie kitos, pradeda pokalbį, jį nutraukia viduryje sakinio ir ima šnekučiuotis su kitu pašnekovu. Arba tiesiog negali sutelkti dėmesio. Žmonėms gali būti sunku ką nors paaiškinti tokiam vaikui, nes jis nesugeba iki galo išklausti pastabų.

Taip pat gražu rodyti dėmesį grupei. Jeigu kuris nors iš tėvų prie stalo skaito laikraštį arba žiūri televizorių, vaikams tai – nederamo elgesio pavyzdys.. Suaugusieji neprivalo kiekvieną namie praleistą akimirką skirti atžalų norams pildyti, tačiau valgymas yra visos šeimos užsiėmimas. Prie stalo kiekvienas turi būti dėmesingas kitiems.

Mandagu sutelkti dėmesį į tai, kas vyksta. Pavyzdžiui, dvasininkui būtų skaudu matyti per pamaldas visus įnikusius į romanus. Net jei kunigas nepastebės, kad vaikas nesidomi pamokslu, į tai atkreips dėmesį šalia sėdintys žmonės. Vienas būdų, padėsiančių vaikui įvertinti, ar tinkamai elgiasi, tiesiog paklausti: „O jeigu kiti elgtųsi kaip aš?“

Vaikas neturėtų užsiimti kitais darbais viešajame renginyje. Priminkite, kad jeigu jau atėjote į simfoninį koncertą, tai jo metu tikrai nederėtų verti vėrinio ar daryti kokio rankdarbio.

Užduotis

Per vakarienę pažaiskite žaidimą „Geras – blogas“. Kiekvienas asmuo turėtų papasakoti geriausius ir blogiausius tą dieną atsitikusius dalykus. Tuo metu nekalbantys šeimos nariai turėtų sutelkti dėmesį į pasakotoją.

KOVO 2 D.

Vaiko miegamasis

Amžina netvarka vaiko miegamajame gali išvesti tėvus iš pusiausvyros. Nors likę namai bus tvarkingi, pažvelgus į kambarį, atrodantį taip, tarsi jį ką tik nuniokojo atogrąžų audra, gali pasirodyti, kad ir kitur tvarka yra tik iliuzija!

Tėvai svarstys, kaip būtų nemalonu, jeigu tokią netvarką pamatytų užsukęs bičiulis. Ir nors kambarys vaikystėje beveik visuomet atrodo netvarkingas ir prišiukšlintas, visgi įmanoma išauginti kultūringą vaiką.

Visų pirma, pernelyg dėl to nesijaudinkite. Atminkite psichologijos pradmenis – bėbėjimas paprastai veikia priešingai. Vieni vaikai sugeba susitvarkyti daiktus ir kitą turtą, o kiti – ne. Vieni bėgant laikui tobulėja, o kiti, rodos, dar daugiau šiukšlina.

Netvarkingas kambarys nieko nesako, koks jūų vaikas bus suaugęs. Greičiausiai suaugęs jis namie tvarkysis panašiai kaip jūs.

Nuolat kartu su sūnumi ar dukra tvarkykite jų kambarį. Jie negimė mokėdami tvarkytis, taigi savo pavyzdžiu galite duoti naudingų patarimų. Be to, dirbti visada lengviau, kai kas nors padeda. Drauge parenkite tvarkos palaikymo planą: privalu šiukšles mesti į atliekų krepšį, visus drabužius kabinti į spintą arba laikyti jiems skirtuose stalčiuose, knygas dėti į lentyną, naudotas stiklines – į indaplovę, namų darbų užduotis – į segtuvą, o paveikslėlių įrėminti ant sienos.

Padarykite viską, ką pajėgiate, mokydami atžalą tvarkos, o tuomet atsipalaiduokite. Kol jūų vaiko nepradės džiuginti tvarkingi namai, eidami pro jo kambarį tiesiog giliai įkvėpkite ir uždarykite duris.